

L'Ebre i nosaltres

«Perquè sabem que sense les Terres de l'Ebre no som, plenament, nosaltres i que no hi ha nosaltres possibles sense l'Ebre»

Si hi ha uns territoris, en aquest país, que s'han delimitat amb claredat aquests darrers anys i han forjat la seva identitat col·lectiva, sense complexos, aquests territoris són les Terres de l'Ebre, les quatre comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta. Aquesta és una identitat, doncs, que s'ha forjat en la lluita i s'ha anat reconeixent en la reivindicació. Fins fa poc, aquestes terres eren un simple retall de mapa, un espai civilment desestructurat, sense elements de cohesió social, una identitat desdibuixada i, sobretot, lluny de tots els centres de decisió, de Barcelona i de València, però també de Madrid i Brussel·les. Fins que un dia, amb l'intent d'aprovació d'un mal anomenat Pla Hidrològic Nacional, la gent de l'Ebre es va alçar amb dignitat i va dir PROU! Aquell primer intent va significar un retrocés electoral i polític, a la zona, per al PP, però també per a la CiU que hi feia costat i, de llavors ençà, res no ha estat igual com era. Els protagonistes polítics han canviat del tot i no són ja els que eren, en unes comarques d'hegemonia clarament conservadora, on les seqüeles del carlisme més dretà i del franquisme més provincià, encara han perviscut molt de temps.

Però el detonant vertebrador de la nova identitat ebrenca ha estat, sens dubte, la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE). Molt abans de l'aparició dels diferents moviments del 15-M, abans de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i abans també del naixement de l'Assemblea Nacional Catalana i de la reorientació sociopolítica d'Òmnium Cultural, el primer moviment social nascut amb força social i una capacitat enorme de mobilització ha estat la PDE. Efectivament, nascuda al marge de partits i sindicats, que no vol dir necessàriament contra aquests, la PDE ha demostrat una fortalesa enorme i una destresa increïble per aplegar gent de tota edat, condició i ideologia, amb un objectiu únic i clarament identificable: la defensa de l'Ebre, com a element icònic del territori. Amb un missatge precís i comprensible, capaç de crear complicitat i de suscitar adhesions, la PDE s'ha expressat també en termes moderns a efectes propagandístics. Ells són els primers que han descobert la força imparable d'un color, el blau, per a identificar i sintetitzar tot un programa col·lectiu, expressat també amb un símbol inconfusible: el nus. Es tracta d'un moviment complex, heterogeni, amb gent de totes les edats, com hem pogut veure aquest diumenge pels carrers d'Ampostà i abans havíem pogut veure pel Delta mateix, a Barcelona, a València, a Saragossa, a Brussel·les i a Madrid. Sense por, amb una valentia afermada dia rere dia, el blau de la PDE s'ha ensenyorit de balcons i finestres, places i carrers, passeigs i avingudes, amb tota una gamma variadíssima de gins imaginatius.

Al final, però, el país s'ha adonat que un atac a l'Ebre és un atac a Catalunya i una defensa de l'Ebre requereix una resposta nacional. Ja fa tres anys que, amb la via catalana, gent vinguda de la resta del país es va desplaçar per enllaçar les mans cap a unes comarques on, pel seu pes demogràfic, la garantia d'èxit fluïxjava. Va venir-hi gent de tot arreu, d'indrets molt allunyats del país, empesos per la consciència que hi havia un objectiu comú i que tant catalana era la terra empordanesa, osonenca o barcelonina, com l'ebrenca. Va començar a desfer-se aquella idea tan provinciana i tan poc nacional que fa acabar el país, a tot estirar, a Sitges, com si més avall el país no existís. Em consta que després de la via catalana molts dels que s'hi arribaren hi han tornat amb la família, a estar-s'hi uns dies i a descobrir com a pròpies unes formes de vida i de cultura poc conegudes: la jota, els escriptors de l'Ebre, una llengua viva i acolorida, la gastronomia singular, el turisme rural i uns paisatges d'una bellesa captivadora. La solidaritat externa, cap enfora, és la cooperació d'ONGs i institucions, però la interna no és altra cosa que solidaritat nacional dels habitants d'un país amb tot el seu conjunt. És allò que Pere Camps comentava a la cantant ebrenca Montse Castellà: som aquí en defensa pròpia. Perquè, justament, defensar l'Ebre és defensar el país. Per això ens hi vam aplegar gent arribada de més enllà del Llobregat, però també de més enllà del Sénia, baixant i pujant cap a Ampostà. Perquè sabem que

sense les Terres de l'Ebre no som, plenament, nosaltres i que no hi ha nosaltres possibles sense l'Ebre i la seva gent. Perquè l'Ebre som nosaltres, tots.